

Tíz orosz diplomata kiutasítása – Véget ér a magyar különutasság?

A magyar kormány 2026. szeptember 8-án bejelentette, hogy távozásra szólítja fel Oroszország budapesti képviseletének tíz munkatársát. Orbán Anita külügyminiszter szerint a magyar hatóságok értékelése alapján az érintettek olyan tevékenységet folytattak, amely diplomatától nem elfogadható; a döntést Magyarország biztonságának és szuverenitásának védelmével indokolta. Magyar Péter miniszterelnök ugyancsak a szuverenitás védelmét hangsúlyozta. A kormány ugyanakkor fenn kívánja tartani a szükséges diplomáciai párbeszédet Moszkvával. Az érintettek nevét, beosztását és konkrét tevékenységét előre nem hozták nyilvánosságra.

A tízfős létszám önmagában is fontos. Egy-két diplomata persona non gratává nyilvánítása bevett politikai jelzés, tíz képviseleti munkatárs egyidejű eltávolítása azonban már érzékelhetően korlátozhatja egy nagykövetség működési – és potenciálisan hírszerzési – kapacitását. A diplomáciai fedés különösen értékes a hírszerző szolgálatok számára: lehetővé teszi politikai, gazdasági, katonai és szakértői kapcsolatok építését, információforrások felkutatását és kezelését, miközben az operátor diplomáciai mentességet élvez. Bár nem állítható, hogy valamennyi kiutasított hírszerző tiszt volt, a létszám és a hivatalos indoklás alapján nagy valószínűséggel jelentős ellenhírszerzési intézkedésről van szó.

Erre utalnak az előzmények is. Magyarország 2026 májusában már kiutasította a budapesti orosz nagykövetség harmadtitkárát, Artur Szuskovot, akit sajtóértesülések szerint az SZVR diplomáciai fedésben dolgozó tisztjeként azonosítottak. Egy áprilisi oknyomozó vizsgálat a 47 fős budapesti orosz diplomáciai állomány legalább 15 tagjánál talált hírszerző vagy biztonsági szolgálati kapcsolatot, további hatnál pedig ilyen valószínűsített. Nem tudjuk, közülük kik szerepelnek a mostani listán, az adatok azonban azt jelzik, hogy Budapesten jelentős diplomáciai fedésű orosz hírszerzési jelenlét működhetett.

A regionális kontextus. Oroszország 2022-es ukrajnai invázió után számos európai állam nagy számban utasított ki hírszerzési tevékenységgel összefüggésbe hozott orosz diplomatákat. Magyarország ebből lényegében kimaradt: Budapest 2018 óta nem hajtott végre nyilvános diplomata-kiutasítást. A mostani intézkedés ezért a 2022 után kialakult magyar kivétel felszámolásaként is értelmezhető.

Ennek jelentősége az európai szövetségesek számára legalább akkora lehet, mint közvetlen ellenhírszerzési hatása: a magyar szövetségesi hitelesség helyreállításának konkrét, politikai költségekkel járó eleme. A NATO- és EU-tagállamok hírszerzési együttműködésének alapja, hogy a partnerek megfelelően védjék a megosztott érzékeny információkat, és fellépjenek az idegen szolgálatok tevékenységével szemben. Az Európai Bizottság támogatásáról biztosította Magyarországot, és a döntést az EU-val szembeni tartós orosz hibrid kampány összefüggésébe helyezte. A kiutasítás így azt jelzi a szövetségeseknek, hogy Budapest az orosz hírszerzési és befolyásolási aktivitást nemzetbiztonsági kockázatként kezeli.

Moszkva reakciója. Az orosz külügy „kemény és fájdalmas” választ helyezett kilátásba, Jevgenyij Sztanyiszlavov budapesti nagykövet pedig példátlan és indokolatlan eszkalációnak nevezte a döntést. A legvalószínűbb válasz a diplomáciai reciprocitás, de politikai, gazdasági vagy információs nyomásgyakorlás sem zárható ki. Különösen valószínű, hogy Moszkva a magyar külpolitikai változást nem önálló budapesti döntésként, hanem brüsszeli vagy washingtoni nyomás eredményeként igyekszik bemutatni.

Várható hatások. A kiutasítás ugyanakkor nem szünteti meg az orosz hírszerzési aktivitást Magyarországon. Az európai tapasztalat szerint a diplomáciai fedés szűkülésére Moszkva nem hivatalos fedésű operátorok, helyi közvetítők, harmadik országokból működő szereplők és alkalmi megbízottak fokozott alkalmazásával reagálhat. Az ellenhírszerzési kihívás ezért átalakulhat: a könnyebben azonosítható diplomaták helyett kevésbé látható hálózatok kerülhetnek előtérbe.

A lépés a magyar-orosz kapcsolatok új modelljét jelezheti előre, melynek lényege nem a kapcsolatok megszakítása, hanem normalizálásuk lehet: párbeszéd és pragmatikus együttműködés ott, ahol azt magyar érdek indokolja, ugyanakkor az orosz hírszerzési és befolyásolási tevékenységgel szembeni korábbi tolerancia megszüntetése. A kiutasítás ezért nem elszigetelt diplomáciai incidensként, hanem a 2026 augusztusában megkezdett magyar Oroszország-politikai és biztonságpolitikai korrekció egyik első konkrét végrehajtási lépéseként értelmezhető.

2026. szeptember 9.